

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Mercados e Intermediarios Financeiros		Código	650G01042
Titulación	Grao en Ciencias Empresariais			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Estevez Mengotti, Carlos Benigno	Correo electrónico	c.mengotti@udc.es	
Profesorado	Estevez Mengotti, Carlos Benigno	Correo electrónico	c.mengotti@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo da Macroeconomía a nivel intermedio. Baseándose nos coñecementos adquiridos na asignatura de Microeconomía. trátase de entender o funcionamento da contorna macroeconómico e a súa influencia sobre a dirección e xestión empresarial.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cándó, ónde novos desenvolvementos persoais son necesarios.
A2	CE2 - Auditar unha organización e deseñar planes de consulta (por exemplo lexislación impositiva, inversións, estudo de casos, proxecto de traballo).
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A4	CE4 - Comprender a estrutura de linguas estranxeiras e desenvolver un vocabulario, Comprender, ler, falar e escribir nunha lingua estranxeira.
A5	CE5 - Comprender a tecnoloxía nova e existente e o seu impacto para os novos/futuros mercados.
A6	CE6 - Comprender os principios da enxeñaría e vincularlos co coñecemento empresarial.
A7	CE7 - Comprender os principios da lei e vincularlos co coñecemento de negocios e xestión.
A8	CE8 - Comprender os principios da psicoloxía, identificar as implicacións para a organización empresarial.
A9	CE9 - Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A10	CE10 - Comprender e utilizar sistemas contables e financeiros.
A11	CE11 - Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A13	CE13 - Xestión dunha compañía a partir da planificación e control, utilizando conceptos, métodos e ferramentas.
A14	CE14 - Xestionar as operacións da empresa.
A15	CE15 - Xestionar os recursos financeiros.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
A17	CE17 - Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.
A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A19	CE19 - Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.
A20	CE20 - Identificar e operar o software adecuado. Deseñar e implementar sistemas de información.
A21	CE21 - Identificar e utilizar as ferramentas adecuadas de matemáticas e estatística.
A22	CE22 - Planificar e xestionar os recursos humanos das organizacións.
A23	CE23 - Uso de instrumentos para a análise de entornos empresariais.
A24	CE24 - Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.

B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.
B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinidade, transversalidade e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.
B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionais, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saiban identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratéxica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrontarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Comprender la estructura de los mercados financieros, su regulación y evolución, desde una perspectiva económica.	A5 A6 A7		
Comprender las interrelaciones económicas que influyen en la valoración de los activos financieros de toda índole. Conocer los mecanismos que desencadenan las tormentas financieras.	A5 A6 A7 A16		
En general conocer el funcionamiento de los distintos mercados financieros nacionales e internacionales. Asimismo el sistema de formación de precios de los productos financieros y la reglamentación básica. Se hace énfasis en la relación entre las variables macroeconómicas y el comportamiento de los mercados globales	A5 A6 A7		
Comprender la estructura de los mercados financieros, su regulación y evolución, desde una perspectiva económica.	A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15		
En general conocer el funcionamiento de los distintos mercados financieros nacionales e internacionales. Asimismo el sistema de formación de precios de los productos financieros y la reglamentación básica. Se hace énfasis en la relación entre las variables macroeconómicas y el comportamiento de los mercados globales	A1 A4	B1 B4 B9	C3 C4 C7
Comprender las interrelaciones económicas que influyen en la valoración de los activos financieros de toda índole. Conocer los mecanismos que desencadenan las tormentas financieras.	A6 A8 A10 A17		
En xeral, entender interrelacións entre as principais variables macroeconómicas e como destas deriváanse implicacións sobre a dirección e xestión empresarial.	A3 A4 A5		
Desenvolver a capacidade para analizar como da evolución do gasto agregado, na súa interrelación cos mercados financeiros, deriváanse efectos sobre a demanda potencial á que se afrontan as empresas.	A9 A10	B3 B6	
Saber identificar as implicacións da estrutura produtiva da economía sobre a fijación de prezos das empresas	A6 A10 A15		
Fomentar a actitude crítica e transmitir os valores do esforzo, do traballo e a formación continua	A6 A9 A12 A15		
Saber traballar individualmene e en equipo		B7 B8 B10	

<p>Comprender coñecementos no área de macroeconomía que parte da base da educación secundaria xeral, que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangardia do seu campo de estudo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Saber aplicar os coñecementos ao seu traballo dunha forma profesional e posuír as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de traballo. - Saber reunir e interpretar datos relevantes no área de macroeconomía para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética - Transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado - Desenvolver habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grado de autonomía 	<p>A1 A2 A3 A17 A18 A19 A21</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Saber tomar decisións, e, en xeral, asumir tarefas directivas. - Saber identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, seleccionar e motivar ás persoas, tomar decisións en condicións de - incerteza, alcanzar os obxectivos propostos e avaliar resultados - Respetar os dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, respectar a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade. 	<p>A4 A20 A22 A23 A24</p>	<p>B2 B5 B9 B10 B11 B12 B13 B14</p>	<p>C1 C2 C3 C4 C5 C6 C8</p>

Contidos	
Temas	Subtemas

1. INTRODUCIÓN AOS MERCADOS FINANCEIROS
2. ORGANIZACIÓN DOS MERCADOS FINANCEIROS
3. MERCADOS FINANCEIROS ORGANIZADOS EN ESPAÑA
4. MERCADO MONETARIO
5. MERCADOS DE RENDA FIXA
6. OPCÍONS E FUTUROS COMO INSTRUMENTOS DE COBERTA APLICACIÓN PRÁCTICA
7. MERCADO DE RENDA VARIABLE
8. FONDOS DE INVESTIMENTOS
9. GLOBALIZACIÓN DOS MERCADOS FINANCEIROS
10. NOVOS CONTIDOS DA CERTIFICACIÓN CNMV

1. INTRODUCCIÓN AOS MERCADOS FINANCIEROS
 - 1.1. Axentes dos mercados financeiros
 - 1.2. Axentes económicos
 - 1.3. Activos financeiros
 - 1.3.1.1. Definición
 - 1.3.1.2. Características
 - 1.4. Intermediarios ou mediadores
 - 1.4.1.1. Definición
 - 1.4.1.2. Funcións
 - 1.5. Mercados financeiros: Concepto e clasificación
 - 1.6. Concepto
 - 1.7. Mecanismo de fixación de prezos
 - 1.8. Clasificación
 - 1.9. Características
 - 1.10. Ámbito de aplicación
 - 1.11. Sistema financeiro español
2. ORGANIZACIÓN DOS MERCADOS FINANCIEROS
 - 2.1. Sistemas de contratación
 - 2.2. M. Descentralizado
 - 2.3. M. Centralizado: Continuos e Discretos
 - 2.4. M. Cerrados
 - 2.5. Sistema de Compensación e Liquidación
 - 2.6. Seguridade
 - 2.7. Axilidade
 - 2.8. Economía
3. MERCADOS FINANCEIROS ORGANIZADOS EN ESPAÑA
 - 3.1. Antecedentes: Política monetaria, déficit público, mercado bursátil
 - 3.2. Características históricas
 - 3.3. Reformas Sistema Financeiro Español
 - 3.4. Política Monetaria
 - 3.5. Agregados Monetarios
 - 3.6. Mecanismos
 - 3.7. Mercado Monetario
 - 3.8. Características
4. MERCADO MONETARIO
 - 4.1. Características dos seus títulos
 - 4.2. Razones do seu desenvolvemento
 - 4.3. Sistema telefónico do Mercado de Diñeiro (STMD)
 - 4.4. Surximento
 - 4.5. Funcións
 - 4.6. Submercados do Mercado Monetario
 - 4.7. M. Interbancario
 - 4.7.1.1. Definición
 - 4.7.1.2. Papel do BE
 - 4.7.1.3. Características
 - 4.7.1.4. Partes que interveñen
 - 4.7.1.5. Submercados

4.8. M. Monetario Xeral

5. MERCADOS DE RENDA FIXA

5.1. Cotización dun bono

5.2. Compoñentes da renda fixa

5.3. Empréstitos

5.4. Bonos

5.5. Duración dos títulos de renda fixa

6. OPCIÓN E FUTUROS COMO INSTRUMENTOS DE COBERTA Aplicación practica

6.1. Futuros

6.1.1. Definición

6.1.2. Utilidades

6.1.3. Estrategia de cobertura

6.1.3.1.1. Short Hedging

6.1.3.1.2. Long Hedging

6.1.4. Problemas

6.2. Opcións

6.2.1. Clasificación

6.2.2. Operativa

6.2.3. Prezo da Prima

6.2.4. Produtos sintéticos

7. MERCADO DE RENDA VARIABLE

7.1. Concepto

7.2. Métodos de análise

7.3. A. Fundamental

7.4. A. Técnico

7.5. A. Econométrico

7.6. Teorías de inversión: aplicabilidade e crítica

7.6.1. C.A.P.M.

7.6.2. A.P.T.

7.6.3. Teoría da inversión anómala

7.6.4. Efectos estacionais

7.6.5. Combinación de Tributos

7.6.6. Factores representativos

7.6.7. Críticas ás teorías de análise

7.6.8. Modigliani e Miller

8. FONDOS DE INVESTIMENTO

8.1. Definición e tipoloxía

8.2. Historia

8.3. Cambios legais e marco europeo de inversión

8.4. Clasificación

8.5. Metodoloxías de xestión de carteiras de Fondos

8.6. Efecto fiscal

8.7. Novos fondos tras a Gran recepción 2007-2010. Aa industria dos fondos de investimento.

9. GLOBALIZACIÓN DOS MERCADOS FINANCEIROS

9.1. Definición globalización / integración

9.2. Evolución histórica

9.3. Evidencias da integración

9.4. Goldstein:FMI

9.5. Teoría da escaleira integradora

9.6. Problemas de integración

9.7. Modelos de integración

9.8. Mecanismos de interrelación

9.9. Conclusión do proceso integrador

10.. NOVOS CONTIDOS DE CERTIFICACIÓN CNMV

10.1 Riscos, características e aspectos esenciais dos produtos de inversión.

Implicacións fiscais. Produtos máis complexos, ampliación de riscos.

10.2 Costes e gastos totais do produto financeiro e do asesoramiento dos servizos.

10.3 Test de idoneidade e directrices

10.4 Adecuación doos produtos ofrecidos e a información do cliente actual e futura

10.5 Mercados e fixación de prezos dos diferentes activos

10.6 Relación entre as cifras económicas rexionais, nacionais ou globais e o valor dos produtos de investimento.

10.7 Produtos e a súa relación entre os resultados pasados e os rendementos esperados futuros.

10.8 Documentos necesarios para o investimento. Folletos e estados financeiros

10.9 Estructuras de mercado. Plataformas de negociación. Mercados secundarios.

10.10 Fundamentos da xestión de carteiras de inversión e características da diversificación

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A1 A3 A12 B1 B3 B4 C1 C2	10	14	24
Estudo de casos	A11 A16 A21 A24 B2 B5 B9 B11 B12 B13 B14 C6 C8	10	10	20
Sesión maxistral	A2 A5 A9 A10 A13 A14 A17 A18 A19 A20 A22	17	34	51
Solución de problemas	A16 A21 A23 A24 B10	5	15	20
Seminario	A4 A6 A7 A8 A16 A19 A23	4	0	4
Proba obxectiva	A15 B1 B3 B6 B7 B8 C3 C4 C5 C7	2	18	20
Atención personalizada		11	0	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Cuestións teóricas e prácticas para resolver en sesións interactivas.
Estudo de casos	O alumno sitúase ante un problema concreto que lle describe unha situación real ou suposta da vida profesional, e debe ser capaz de analízalo e resolvelo.
Sesión maxistral	Exposición oral e escrita, combinada coa introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Solución de problemas	Cuestións prácticas para resolver en sesións interactivas.
Seminario	Impartiranse en grupos de 15 alumnos. Principalmente, esta tutoría servirá para resolver dúbidas dos contidos teóricos e prácticos. Así mesmo, servirán para explicar ou resolver dúbidas sobre a metodoloxía de resolución dos exames.
Proba obxectiva	Probas con diversos tipos de preguntas tales como preguntas conceptuais, estudo de casos e/o resolución de problemas, etc. Estas probas poderán combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de desenvolvemento e/ou de discriminación. No caso de combinar preguntas de tipo test con outras de desenvolvemento, poderase esixir un mínimo en cada unha das partes do exame para superar a materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Solución de problemas Discusión dirixida Estudo de casos	Nas sesións interactivas aténdese individualmente aos alumnos facendo un seguimento das diferentes cuestións suscitadas.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación

Proba obxectiva	A15 B1 B3 B6 B7 B8 C3 C4 C5 C7	Durante o período lectivo de clases realizaranse probas (que poden incorporar preguntas conceptuais, estudos de casos, razoamento e resolución de problemas, etc.) que conformarán a avaliación continua de clase na que os estudantes poderán acadar, polo menos, a cualificación de aprobado na primeira oportunidade. Ademais, haberá un exame oficial que, no seu caso, computará para o 70% da cualificación final. A avaliación da 2ª oportunidade consistirá nun exame de toda a temática da asignatura (no que poderase incluír preguntas conceptuais, resolución de problemas e/ou casos, etc) con posibilidade de acadar o 100% da cualificación.	97
Solución de problemas	A16 A21 A23 A24 B10	Valoraranse, si fora procedene, as solucións propostas polos alumnos ás cuestións das probas da avaliación continua (incorporadas nas probas obxectivas)	1
Discusión dirixida	A1 A3 A12 B1 B3 B4 C1 C2	Valoraranse, si fose procedente, as respostas ofrecidas polos alumnos ás cuestións prácticas e teóricas suscitadas nas sesións interactivas, en torno as preguntas e cuestións das probas da avaliación continua (incorporadas nas probas obxectivas).	1
Estudo de casos	A11 A16 A21 A24 B2 B5 B9 B11 B12 B13 B14 C6 C8	Valoraranse, si fose procedene, as solucións propostas polos alumnos á resolución dos casos planteados nas probas de avaliación continua (incorporadas nas probas obxectivas).	1

Observacións avaliación

A) NORMATIVA DE AVALIACIÓN:

1. Condicións de avaliación: Está

prohibido acceder ao aula do exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou almacenamiento de información.

2. Identificación do estudante: O

estudante acreditará a súa personalidade de acordo coa normativa vigente.

B) TIPOS DE CUALIFICACIÓN:

1. Cualificación de non

presentado: Corresponde ao alumno, cando só participe en actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación alcanzada.

2. Estudantes con recoñecemento

de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia: Os estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial, aínda que estean exentos de asistencia, serán avaliados cos mesmos criterios que os alumnos a tempo completo.

C) OPORTUNIDADES DE AVALIACIÓN:

1. Primeira oportunidade: Durante o período lectivo de clases realizaranse probas (que poden incorporar preguntas conceptuais, estudos de casos, razoamento e resolución de problemas, etc.) que conformarán a avaliación continua de clase na que os estudantes poderán acadar, polo menos, a cualificación de aprobado na primeira oportunidade. Ademais, haberá un exame oficial que, no seu caso, computará para o 70% da cualificación final.

2. Segunda oportunidade: o 100% da cualificación derivase dun exame da temática impartida en clase ao longo do curso, no que poderase incluír preguntas conceptuais, resolución de problemas e/ou casos.

3. Convocatoria adiantada: aplicaranse os mesmos criterios que na segunda oportunidade

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- Oliver Blanchard (2017). Macroeconomía. Madrid. Prentice Hall.- Belzunegui y otros (2002). Macroeconomía. Cuestiones y ejercicios.. Madrid. Prentice Hall.- (). . Gregory Mankiw, Gregory Mankiw,
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

<p>Recoméndase asistencia á clase co maior grado de participación posible. Utilización da bibliografía recomendada no programa. Resolver sempre todas as dúbidas que xurdan durante o desenvolvemento das sesións, recorrendo á atención personalizada cando fose necesario.</p><p>En relación con outros aspectos relativos ás recomendacións, cítanse os seguintes:</p><p>1. A

entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia:</p><p>a.

Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informático</p><p>b.

Realizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilos</p><p>2.

Débase ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos

valores de sostibilidade e nos comportamentos persoais e profesionais.</p><p>3.

Traballarase para identificar e modificar prexuizos e actitudes sexistas, e

influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e

igualdade.</p><p>

4. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria</p>

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías